

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení diplomantky: Karolína Sochová

Téma práce: Metodika vyšetřování drogové kriminality v teorii a praxi

Rozsah práce: 74 stran (87 stran včetně obsahu, seznamu literatury, příloh, abstraktu a dalších povinných součástí)

Datum odevzdání práce: 3. 4. 2022

Míra podobnosti v rámci kontroly na plagiáty: 1 %.

Míra podobnosti v rámci kontroly Turnitin: 18 %.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.

Oponent diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomantka si pro svou práci zvolila téma metodiky vyšetřování drogové trestné činnosti. Ačkoliv se jedná o téma tradiční, neboť drogy a trestná činnost na ně navázaná doprovází člověka možná již celá tisíciletí, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. I v současnosti je třeba sledovat nové trendy ve vyšetřování tohoto druhu kriminality, a to i ve světle nadnárodní spolupráce při vyšetřování a postihu výroby a distribuce drog. Na tomto podkladě se tak otevírá dostatečný prostor k originálnímu a přínosnému zpracování tématu.

2. Náročnost tématu na:

a. Teoretické znalosti

Autorka v diplomové práci prokázala dostatečné teoretické znalosti zejména z kriminalistiky a trestního práva hmotného, ale i částečně z kriminologie.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomantka rovněž prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro její práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musela vycházet zejména z odborných článků a monografií k metodice vyšetřování drogových deliktů, dále bylo vhodné využít diplomantkou nasbíraná data z několika reálných kauz, což autorka omezeně učinila.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů. Rovněž byla provedeno vlastní zhodnocení dvou případů vyšetřování drogové kriminality z hlediska dodržení teoretických postupů.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Autorka si hned v úvodu vytyčila za cíl představit jednotlivé metody a postupy typicky užívané při vyšetřování drogových deliktů a předložit charakteristiku této kriminality.

Dalším dílčím cílem autorky pak bylo poukázat na komplikovanost právní konstrukce drogových trestných činů. Tohoto (poměrně obecně a až příliš ambiciózně) stanoveného úkolu se chopila poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na obdobný druh (základní) vědecké práce.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 87 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 74 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 7 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly, a to ve víceru úrovních. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. První kapitola představuje základní pojmy jako droga, omamná, psychotropní a návyková látka, jed a prekursor. V druhé kapitole autorka předkládá jednu z možných kriminologických klasifikací pachatelů drogové kriminality, a sice na výrobce, dealera a konzumenta, o nichž dále pojednává. V třetí kapitole pak poskytuje základní (a ne příliš podrobnou) analýzu jednotlivých základních skutkových podstat tzv. drogových trestných činů. Za poněkud nedostatečnou pak lze označit podkapitolu 3.2 nazvanou sekundární kriminalita, kde se však ve 4 odstavcích věnuje toliko ohrožení pod vlivem návykové látky. Ostatní delikty (krádeže, výtržnictví, loupeže, sexuální trestné činy apod.) zcela opomíjí. Čtvrtá kapitola nabízí základní vhled do právní úpravy postupu policejních složek dle zákona o Policii ČR a dle trestního řádu v rámci postupu před zahájením trestního stíhání, seznamuje čtenáře s možností vytvoření společného vyšetřovacího týmu dle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních a (kratičce) upozorňuje na zákon upravující postup při orientačním a odborném vyšetření na přítomnost alkoholu a jiných návykových látek. Těžiště práce představuje pátá kapitola zaměřená na samotnou metodiku vyšetřování drogové kriminality, kdy popisuje její vybrané komponenty [kriminalistickou charakteristiku, podněty k vyšetřování, vyšetřovací situace, vyšetřovací verze, stopy, počáteční a následné úkony (byť je autorka takto nerozlišuje)]. Předposlední kapitola upozorňuje na vybrané nové aspekty ve vyšetřování drogové kriminality (databázi Reliéf a Mobilní analytickou laboratoř). Poslední kapitolu tvoří analýza dvou trestních spisů. Diplomantka tak pro svou práci zvolila logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře. Oponent v této souvislosti má však několik negativních připomínek: Předně není úplně pochopitelné, proč autorka některé podkapitoly neoznačila číslem a pouze je zvýraznila tučně, aby pod – pod kapitoly v rámci těchto „tučných“ podkapitol opět očíslovala (srov. k tomu např. podkapitolu 5.6.2.). Zásadní připomínka však směřuje do určité nevyváženosti kapitol, kdy se autorka snaží tak říkajíc věnovat všemu, ale výsledek je poněkud rozpačitý či nedotažený. To vede k tomu, že kapitoly 2., 4. a 6. jsou vypracovány toliko jen na dvou až tří stránkách, jež neumožňují jakoukoliv zevrubnou analýzu problému, oproti tomu kapitola 3. je zpracována na 10 stránkách a kapitola 5. (byť se jedná o těžiště práce) dokonce na 35 stranách! Podle názoru oponenta kdyby diplomantka do práce kapitolu 4. vůbec nezařadila, jediné by tím práci prospěla, neboť tato je opravdu povšechná, neúplná a nedotažená (nadto není příliš čtivá). Obdobně mohla kapitolu 2. včlenit do kriminalistické charakteristiky, kterou mohla následně vyčlenit do samostatné kapitoly. Tím by práce byla na první pohled vyváženější.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, včetně několika málo zahraničních, jež však mohla (a měla) využívat ve větším počtu, když téma rozhodně není omezené na českou národní úroveň, naopak. Diplomantka neopomenula v trestněprávní části práce použít také základní na věc dopadající judikaturu. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autorka však v práci vůbec nevyužívala citační zkratky, což by prospělo větší přehlednosti odkazů na prameny.

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako celkem dostačující (s výše uvedenou výhradou ke kapitolám 2., 4. a 6.), její analýza cizích textů a poznatků je poměrně zdařilá, tyto „dobře“ kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Práci pak významně okořeňují reálné kazuistiky, které diplomantka na několika místech organicky zařazuje do textu k teoretickému výkladu a na závěr analyzuje z pohledu teoretických postupů. V práci lze vysledovat i vlastní názory autorky, jež se snaží odůvodnit, byť s nimi oponent ne vždy souhlasí.

Oponent však musí práci vytknout jistou povšechnost, kdy diplomantka některé problematické body, které by se daly lépe vytěžit k vlastnímu vědeckému přínosu, až příliš rychle odbývá (např. problém protiústavnosti nařízení vlády k stanovení většímu než malému množství návykové látky a s tím související nynější nekritická aplikace sjednocujícího stanoviska Nejvyššího soudu, které navrhuje nanejvýše aktualizovat).

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické (až na výše uvedenou připomínku ohledně neočíslování „tučných“ kapitol). Práce s poznámkovým aparátem je rovněž na požadované úrovni. Škoda jen, že autorka nezařadila do práce žádné obrazové ukázky či grafy nebo tabulky k dané problematice, jež by více zatraktivnily výklad.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Autorský text diplomantky je poměrně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb (např. str. 17 – krajský soud v Praze) a překlepů; chyby autorka činí zejména v psaní čárek ve větě jednoduché a složité (např. str. 7, předposlední věta).

4. Konkrétní připomínky oponenta k práci

- Zákon č. 37/1989 nebyl zrušen v roce 2016, jak autorka uvádí na str. 5 dole, nýbrž v roce 2006 zákonem č. 379/2005 Sb., jak sama autorka následně uvádí.

- Na str. 14 v kapitole 2.1 autorka uvádí, že v praxi bývají výrobci nanejvýše občasnými konzumenty. S takovým nepodloženým zevšeobecněním však nelze souhlasit, když např. v případě cannabinoidů nebo pervitinu, odhlédneme-li od organizované výroby v rámci některých národnostních menšin, jsou výrobci často naopak pravidelnými konzumenty.

- na str. 32 autorka uvádí, že byly v trestním řízení zajištěny prekursory, jimiž má na mysli léčiva s obsahem pseudoefedrinu, z nichž se vyrábí metamfetamin (pervitin), ačkoliv sama v předchozí kapitole správně upozornila, že dle příslušného nařízení Evropské unie se za prekursor nepovažuje lék, jenž byl uveden na evropském trhu.

- na str. 46 – 47 zřejmě chybí odkaz na zdroj ohledně detekce OPL z vlasů.

- Z hlediska teorie trestního práva není výpověď důkaz, jak autorka mylně uvádí na str. 55 dole, nýbrž výsledek výslechu, tedy sdělení, z něhož teprve je důkaz (tedy poznatek o prokazované skutečnosti) získán.

5. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Bez ohledu na výše zmíněné připomínky lze uzavřít, že předložená práce představuje velmi slušné zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomant měl zodpovědět tyto otázky:

1. Rozveďte, popř. obhajte svůj názor na str. 9, že „kokain farmakologické účinky nevykazuje“.
2. Rozveďte, popř. obhajte svůj názor na str. 16, že se „v praxi předpokládá přechovávání pro jiného ohledně všeho, pokud je obviněnému prokázáno nakládání s drogou“.

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **2**

V Praze dne: 20. 4. 2022

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
oponent diplomové práce